

Aanleiding

Aan het RIVM is op 18 juni 2020 de Opdracht rioolwatersurveillance t.b.v. signalering coronavirus verleend. Onderdeel van deze opdracht zijn ook metingen bij risicolocaties en validatiestudies (pilots).

Doel van de pilots

De pilotstudies hebben als doel

- a) afvalwatermonitoring te valideren om tot betere risicoschattingen te komen, en
- b) op locaties met potentiële risico's metingen uit te voeren, om te evalueren in hoe ver metingen bij locaties waar veel mensen samenkomen of waar zich anderszins potentiële risico's voordoen als "early warning" system voor aanwezigheid van SARS-CoV-2 ingezet kunnen worden.
- c) Te evalueren of afvalwatersurveillance ook fijnmaziger dan op het niveau van een rwzi kan uitgevoerd worden.

De volgende pilotmetingen vinden plaats:

Pilots onder het doel Risicovolle locaties

a. Risicovolle locaties in wijken – onderwijsinstellingen, zorginstellingen – Risicovolle locaties omvatten zorginstellingen zoals verpleeghuizen en ziekenhuizen, en asielzoekerscentra, middelbare scholen en universiteiten. In deze pilot wordt onderzocht tegen welke kosten/inzet metingen in afvalwater van de instellingen kan bijdragen aan een risicoschatting.

Doel is onderzoek naar twee verpleeghuizen, twee middelbare scholen, een universiteit en een asielzoekerscentrum, over 25 weken, en vergelijkingen met wijken van dezelfde stad en van de rioolwaterzuivering van de gehele stad. Metingen vinden tijdens enkele maanden op deze locaties plaats, de meetfrequentie ligt tenminste bij 2x per week.

Stand van zaken begin September: Vanaf mid September vinden tweewekelijkse metingen op 1 middelbare school en de bijbehorende wijk, en op een universiteit plaats. Besluiten over uitbreiding naar meer onderwijsinstellingen en zorginstellingen te nemen in afstemming met de opdrachtgever. Voor de activiteiten wordt afstemming met de GGD Utrecht gezocht.

b. Andere risicovolle locaties

Stand van zaken begin September:

Als mogelijke aanvullende risicovolle locaties zijn geïdentificeerd:

- Grote kantoorgebouwen
- Dak- en thuislozencentra
- revalidatiecentra
- Slachthuizen (in aanvulling op luchtmetingen)

Besluiten over uitbreiding naar meer locaties te nemen in afstemming met de opdrachtgever, en in coördinatie met de GGD.

Pilots onder het doel metingen op sub-rwzi niveau

a. Metingen op wijkniveau – Sommige zuiveringsstations zuiveren afvalwater van enorme hoeveelheden inwoners (>250.000 inwoner equivalenten). Om meer informatie te verkrijgen naar verschillen in SARS-CoV-2 in districten binnen een zuiveringsgebied en de dynamiek ervan, wordt hier op wijkniveau afvalwater bemonstert uit een grote stad.

Stand van zaken begin September:

Het blijkt dat meerdere grote steden (Rotterdam, Utrecht, en Amsterdam) in aanmerking komen voor onderzoek naar metingen op wijkniveau.